

TYGODNIK

PETERSBURSKI

GAZETA URZĘDOWA

KRÓLESTWA POLSKIEGO.

Wychodzi we WTORKI i PIĄTKI. Prenumerata przyjmuje się pod adresem do Wydawcy Tygodnika w Petersburgu, lub do Ekspedycji Gazet Petersburskiego Pocztamtu, nadto we wszystkich Pocztowych urządach w Cesarstwie i Królestwie.

Cena ROCZNA w Rosyi z pocztą, a w Stolicy, z noszeniem do mieszkań, 15 rubli. POLROCZNA 8 rubli srebrem.

WTOREK, ^{21 Grudnia.}
_{2 Stycznia.}

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

PETERSBURG, ^{20 Grudnia.}
_{1 Stycznia,}

Przez Rozkaz dzienny CESARSKI w Wydziale Wojskowości, 14 Grudnia, za odznaczenie się w bitwie z turkami, Kutajski Wojenny Gubernator, Zarządzający oraz wydziałem Cywilnym, Jenerał-major xiążę *Gagarin 1*, awansowany na Jenerał-porucznika i mianowany Naczelnikiem 18 dywizyi pieszej; — wykreślony zostaje ze spisów, poległy w bitwie z turkami, anglikami i francuzami, Pułkownik pułku Huzarów J. C. Wysokości Xięcia Mikołaja Maksymilianowicza *Wojniłowicz*, i umarli z ran, w takiejże bitwie odniesionych, byli Dowódcy brygad Jenerał-majorowie: 1 brygady 16 dywizyi pieszej *Szczelkanow* i 2 brygady 17 dywizyi pieszej *Goginow 1*.

Reskrypt CESARSKI.

Na imię Członka Rady Państwa, Jenerał-porucznika *Rokasowskiego*.

Platonie, synu Jana. Przychylając się do prośby waszej o uwolnienie was, z powodu osłabionego zdrowia, od Głównego Zarządu Wojskowym i Cywilnym wydziałami w Finlandyi, uznając słusznym wynurzyć wam szczerą wdzięczność Moją za chwalebna gorliwość waszą i trudy w pełnieniu wielorakich obowiązków, które na was polegały. Pełnemi dobrych chęci czynnościami waszemi, nabyliście zupełnego prawa do Mojego zadowolenia i miło Mi było w dowodzie takowego, mianować was Członkiem Rady Państwa.

Pozostaję ku wam na zawsze przychylnym.

Na oryginalne własną J. C. Mości ręką podpisano:

MIKOŁAJ.

Gatczyna, 6 Grudnia 1854 roku.

Przez Dyplomata CESARSKIE z dnia 6 Grudnia, Najłaskawiej mianowani kawalerami orderów: Św. Anny 1 klasy, Jenerał-majorowie: orszaku J. C. Mości *Barancow* i Zarządzający Departamentem Handlu Zagranicznego, Inspektor Pogranicznej Straży *Paszkow*, liczący się w Armii i w Zarządzie Wojskowych Zakładów Wychowania, Inspektor klas korpusu Paźiów *Ortenberg*, i Dyrektor Instytutu korpusu Inżynierów Górniczych *Wotkow*; — Św. Stanisława 1 klasy, liczący się we flocie Kontr-admirał *von Schantz*, Jenerał-majorowie: zostający w Gwardyjskiej Konnej artylleryi i w rozrządzeniu Inspektora całej Artylleryi, orszaku J. C. Mości *Schwartz 1*, Naczelnik artylleryi Dońskich kozaków *Łobko 1*, Naczelnik Sztabu wojska tychże kozaków *Andrjanow 2* i Członek Komitetu naukowego korpusu Inżynierów Górniczych, Zarządzający Muzeum Instytutu tegoż korpusu *Helmersen*.

— Przez Ukaz CESARSKI do Rządzącego Senatu, z dnia 6 Grudnia, mianowani: Dyrektor Departamentu Budownictwa okrętowego, Vice-admirał *Jepanczin*, Członkiem Rady Admiralicji, a na miejsce jego, Dyrektorem Departamentu, Jenerał-major korpusu Inżynierów okrętowych *Grünwald*; Vice-Dyrektor tegoż Departamentu, Jenerał-major *Stógow*, Członkiem Rady Intendentury Morskiej, a na jego miejsce, Vice-Dyrektorem, Rządca Kancellaryi Jenerał-Intendenta floty i spraw Rady Intendentury, Rządca Stanu *Bielkowski*.

— Zdaniem Rady Państwa, Najwyższem zatwierdzone w dniu 10 Listopada bież. roku postanowiono: Alexandra, Ignacego, Józefa, Stefana, Jana, Jerzego, z synem Ludwikiem, Józefa-Franciszka (2 imion) i Antoniego-Franciszka (2 imion) *Krasników*, po wyłączeniu ze stanu i spisu jednodworców, przywrócić, wraz z Gubernijalnym Sekretarzem Antonim-Franciszkiem (2 imion) *Krasnikiem*, do pierwotnej przodków ich szlacheckiej godności, i wnieść do pierwszej części Xięgi

Genealogicznej, ze względu, że ciż przodkowie, w dwóch pokoleniach, posiadali szlacheckie, włościanami osiadłe majątki, i że złożone przez wywodzących się, wraz z metrykami dowody, uznane zostały za zgodne z przepisami Prawa o Stanach (Układu Praw Tomu IX art. 51, 57, Uwaga do ostatniego artykułu w VII i do 232 art. w VI Dalszym Ciągu).

— W dniu 26 Października bież. roku NAJWYŻEJ został zatwierdzony nowy Etat CESARSKIEJ Medyczo-Chirurgicznej Akademii. Ogólna summa, mająca się odtąd wydatkować, wynosi 131,461 rubel 18 kopiejek srebrem. Wymienimy tu cenniejsze artykuły tego wydatku; cyfry każdego z poniższych szczegółów są takie, jakie wypadają z policzenia prawnych potrąceń: Pobierają rocznie: Prezydent Akademii gaży 1,541 rubl 10 kop. i na stół 2,241 r. 60 k. Urząd liczy się w klasie IV. Jeżeli zajmuje inną posadę, w takim razie pobiera tylko stołowe pieniądze. — Vice-Prezydent, gaży 1,401 rubl i na stół tyleż. Urząd w V klasie. — Professorów 16, gaży po 1,401 r. Urząd w VII klasie. (Jeden z nich ma dawać nauki weterynaryjne i mieć nadzor nad innymi nauczycielami Instytutu Weterynaryjnego). Ciż pobierają dodatku: a.) Czerem co otrzymali stopień Akademika po 140 r. 10 kop. b.) Uczonemu Sekretarzowi, za pełnienie obowiązków tej posady, 280 rub. 20 kop. c.) Dyrektorowi Instytutu Anatomicznego, 980 rub. 20 kop. Ci wszyscy liczą się też w klasie VI. — Professorów Nadzwyczajnych 3, gaży po 840 rub. 60 kop.; w klasie VIII. (Jeden z nich daje lekcyje w Instytucie Weterynarzy). — Adjunktów 9, gaży po 560 r. 40 k. klasa VIII. — Inspektor nad uczniami Akademii, gaży 1,260 r. 90 k. w klasie VII. — Jego Pomocników 4, gaży po 420 r. 30 k.; w klasie VIII. — Lektor literatury łacińskiej gaży tyleż; klasa IX. — Bibliotekarz, nie-Professor, gaży 580 r. 40 k.; klasa VIII. (Jeżeli Bibliotekarz jest oraz Professorem lub Adjunktem, pobiera tylko dodatku 280 r. 20 k.) — Pomocnicy Bibliotekarza: Starszy, gaży 420 r. 30 k. klasa VII; Młodszy, gaży 336 r. 24 k. klasa VIII. (Jeżeli Pomocnicy są oraz Professorami lub Adjunktami, w takim razie Starszy pobiera tylko dodatek, w ilości 224 r. 10 k. Młodszy 168 r. 15 k.) — Kapelan i Nauczyciel Religii 756 r. 10 k. (Tenże, za dawanie lekcyj języka łacińskiego i rosyjskiego, oraz arytmetyki w Instytucie Weterynarzy, pobiera dodatku 224 rub. 10 k.) — Prozektorów: Anatomii wykreślnej, gaży 560 r. 40 k.; Anatomii porównawczej tyleż, Zootomii tyleż, Anatomicznego Instytutu 2, po 980 r. 20 k. Wszyscy Prozektorowie liczą się w klasie VIII. — Laborator przy chemicznej i farmaceutycznej pracowni, gaży 420 rub. 30 kop.; klasa IX. — Uczony Kowal gaży 336 r. 24 k.; klasa XIV. — Felczer gaży 33 r. 60 k. — Uczeń Aptekarski przy Instytucie Weterynarzy gaży 33 r. 40 k. — Akuszerka przy Klinikach gaży 230 r. — Dozorczyńni kobiet pilnujących chorych 171 r. 42 k. — Ochmistrzyni tyleż. — Konserwator Gabinetów i Nadzorca teatrów naukowych 280 rub. 20 kop.; klasa IX. — Komisarz i Policmejster Akademii 420 r. 30

kop. — Pomocnik jego, razem Komisarz oddziału Weterynarzy 210 r. 15 k.; taż klasa. — Sekretarz przy Prezesie 420 r. 30 k.; klasa VIII. — Sekretarz Konferencyi tyleż; obu klasa VIII. — Radzca Rządu Akademii 840 r. 60 k.; klasa VI. — Kassyer Rządu 560 r. 40 k.; klasa VIII. — Sekretarze i Buchalterowie 1 i 2 stołów, po jednym w każdym, po 560 r. 40 k.; klasa VIII. — Dziennikarz ogólny 476 rubli 34 kop.; klasa IX.

Na utrzymanie uczniów Medycyny 280 i Weterynaryi 20 klasy 1, w tej liczbie 4 uczniów z Syberyi, a w ogóle 300, licząc na każdego rocznie po 142 rub. 85 kop., w ogóle 42,855 rubli. — Na mundury dla wypuszczanych corocznie 45 uczniów Medycyny i Weterynaryi, licząc po 71 r. 42 k. w ogóle 3,213 r. 20 k. — Na pomnożenie Biblioteki, Gabinetów, pisma peryodyczne zagraniczne i t. p. 2,000 rub. — Na utrzymanie Klinik 3,169 r. 34 k. — Na utrzymanie kompanii żołnierzy niefrontowych przy Akademii zostającej 3,245 rub. 11 kop. — Najem praczek i pranie bielizny 740 r. 40 kop. — Remonta bielizny stołowej i naczyń 700 rubli. — Opał, światło i potrzeby gospodarskie 11,437 r. 30 k. — Utrzymanie ogrodu botanicznego i Ogrodnika 384 rub. — Naprawy i przerabiania w zabudowaniach 2,575 r. 12 k. — Konie, uprzęż i furmani 600 rubli. — Lazaret weterynarski 350 r. — Kwatery dla urzędników 2,000 rub. — i t. p. Na Instytut Anatomiczny: a.) kupno preparatów 200; b.) płaca za anatomiczno-patologiczne rysunki 200; c.) drobne wydatki 300 rubli srebrem.

Ukazy Rządzącego Senatu.

(z 1 Departamentu.)

1.) 2 Grudnia. Z oświadczeniem MONARSZEGO zadowolenia Naczelnikom 21 gubernij Wschodniej strefy Cesarstwa, za ukończenie w czasie przepisany i bez żadnej zaległości, 11-go częściowego kolejnego zaciągu rekrutów.

2.) Tegoż dnia. Z ogłoszeniem, iż Stawropolski połowy Komisyoner, Rejestrator Kollegialny Dmitrjew, za przeciwne prawu postępkę ma być uważany za wyłączonego ze służby z zastrzeżeniem nie przyjmowania do niej na przyszłość.

3.) Tegoż dnia. O pensjach wyznaczać się mających za służbę rodziców osobom, wychowywanym w zakładach Rządowych na koscie osobnych kapitałów Wydziału Marynarki.

4.) 8 tegoż m. Z ogłoszeniem postanowienia iżby, od 1 Września 1855 roku pobierane było podwójne cło od herbaty, przywożonej na linije Syberyjską i Orenburską przez azyatów cudzoziemców, nieopłacających żadnego gildyjnego poboru, od innych zaś chińskich towarów, cło ustanowione Taryfą 1817 roku.

5.) 9 tegoż m. O zwinięciu Niżgorodzkiego Solowego Zarządu.

6.) 13 tegoż m. O cenach sprzedaży soli tudzież akcyzy i cła od niej na rok 1855.

7.) 15 tegoż m. Z obwieszczeniem NAJWYŻSZEGO Manifestu

z dnia 14 Grudnia 1854 roku. (Patrz N^o poprzedzający Tygodnika).

NOWINY Z KRYMU.

General-Adjutant Xiążę Mienszikow donosi z dnia 8 (20) Grudnia, że po 4 (16) tego miesiąca, stan rzeczy pod Sewastopolem bynajmniej się nie zmienił. — Trafnie wystrzały naszych celnych strzelców przeszkadzały nieprzyjacielowi do dalszego posuwania jego podkopów. On, jak widać było, zajmował się głównie obronnemi robotami dla umocnienia swojej pozycyi na górze Sasun. (*Ruski Inwalid.*)

W *Journal de St. Petersbourg* z dnia 17 (29) Grudnia czytamy:

«Pisma peryodyczne angielsko-francuzkie były napełnione, i nawet mownica parlamentowa brzmiała, w ostatnich czasach, oskarżeniami okrucieństwa, wyrzucanego przez naszych przeciwników mężnym żołnierzom naszym, walczącym w Krymie. Usiłowano wpoić przekonanie, że żołnierze wojsk naszych, dobijali rannych, pozostałych na pobojowisku. Wiadomo nam jest, że Xiążę Mienszikow wręcz odparł to niegodne obwinienie. Ograniczymy się tu na wspomnieniu, że wspaniałość i miłosierdzie są przymiotami tak powszechnie przypisywanemi narodowi rossyjskiemu, że pisarze najnieprzychylniejsi, nie myśleli mu ich nigdy zaprzeczać. Któż uwierzy, iżby naród, który zamienił w przysłowie ludu to piękne prawidło: «leżący nie ma być bitym», mógł się podobnych dopuścić zbytków! Dodajmy wszakże, iż, jeżeli jawnie odpieramy zarzut, którym chciałyby obciążyć naszą bitną armiją w massie, nie zamierzamy bynajmniej rozciągać tego usprawiedliwienia na kilka faktów odosobnionych, które, nieszczęściem, tu i ówdzie zdarzyć się mogły, a które, jeżeliby doszły do wiadomości władzy wojskowej, nieomieszkałyby być skarcone z tą dzielnością, jaką odznacza się nasza karność wojskowa. Takie fakta, jeżeli w samej rzeczy zasły, powinny być w wielkiej części przypisane oburzeniu, sprawionemu w naszych wojskach przez postępowanie armij sprzymierzonych. Niezapominajmy, że żołnierz ruski broni swojej ziemi, swojego domu, zuchwale najechanego przez cudzoziemców, którzy są zarazem sprzymierzeńcami wrogów Chrześcijaństwa, przez nieprzyjaciół, którzy nie szanują ani kościołów, ani monasterów, ani dzwonów świętych i że łupieżstwa takie, są, w oczach tegoż żołnierza, czynami świętokradztwa, które zemstę jego wywołują. Nie ma co tać, że spłądowanie cerkwi Chersoneskiej, tej starożytnej świątyni, którego żołnierze nasi byli widzami z wysokości Sewastopolskich bastjonów, słuszną w nich obudziło zawziętość. Opór ludu, napastowanego w tém, co jest dla serca jego najświętszym i najdroższym, w jego religii i domowej zagrodzie, przybiera częstokroć charakter dzikości, wyrastając do wymiarów, odpowiednich położeniu. Zresztą czemużbyśmy nie mieli przytoczyć też postępowania naszych nieprzyjaciół? Czemuż nie powiedzieć, że w bitwie 24-go, celni strzelcy

angielscy i francuzcy, nie mogąc wytrzymać nacisku naszych bagnetów, rzucali się na ziemię, udając rannych, a potem powstawali i strzelali w tył naszym. Podobne czyny aż nadto są dostateczne do wytłumaczenia sobie stanu rozjątrzenia żołnierza ruskiego.

Przypomnimy sobie w zakończeniu, że jeżeli nasi przeciwnicy oskarżają nas o okrucieństwo, własni ich jeńcy większą nam oddają słusność. Wodzowie sprzymierzonych Armij odebrali od Xięcia Mienszikowa niezaprzeczone tej prawdy dowody.»

O CHOLERZE.

W *Petersburgu*, po 15 Grudnia pozostało chorych 89 — w ciągu doby zachorow. 7 — wyzdr. 9 — umarło 2 — po 16 Grudnia pozostało chorych 85.

W ciągu doby zachor. 13 — wyzdr. 3 — umarło 6 — po 17 Grudnia pozostało chorych 89.

W ciągu doby zachor. 10 — wyzdr. 1 — umarło 5 — po 18 Grudnia pozostało chorych 93.

W ciągu doby zachor. 9 — wyzdr. 1 — umarło 4 — po 19 Grudnia pozostało chorych 97.

KRÓLESTWO POLSKIE.

Warszawa, 12 (24) Grudnia.

NAJJAŚNIEJSZY PAN, powziąwszy z raportu JO. Xięcia Namiestnika Królestwa wiadomość o złożonej przez Warszawskie Rossyjskie Zgromadzenie Kupieckie ofercie, na rzecz wdów i sierot po poległych w terażniejszej wojnie przeciwko Turkom wojskowych, w ogólnej kwocie 1,240 rs. Najwyżej rozkazać raczył kwotę takową wnieść do kapitału Inwalidów, ofiarującym zaś ją oświadczyć podziękowanie JEGO CESARSKIEJ MOŚCI. (*Gaz. Rząd.*)

— Departament Handlu Zewnętrznego Cesarstwa, w odezwie swej z dnia 30 Lipca r. b., zawiadomił Wydział Celny przy Kancellaryi JO: Xięcia Namiestnika Królewskiego, o ułatwieniach i ulgach w stosunkach pogranicznych i handlowych, udzielonych przez Rząd Cesarstwa poddanym Pruskim. Rząd Gubernialny Warszawski zatem, w wykonaniu otrzymanego w tej mierze reskryptu Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych, z dnia 18 (30) Listopada r. b., podaje do wiadomości osób interessowanych, iż w skutek porozumienia się Władz Wyższych, zrobione zostały, przez Rząd Cesarstwa, na korzyść poddanych Pruskich, następujące ułatwienia i ulgi w stosunkach ich pogranicznych i handlowych: 1.) Przykomórki celne w Osieku i Modrzejowie, mają sobie pod względem przewozu i wywozu towarów, sposobem próby, na dwa lata, nadane prawa bez zmiany nazw dotychczasowych, pierwszy Komory 2 klasy, a drugi Komory 3 klasy. — 2.) Zapewnione Komorze Jubicz artykułem 9 Ustawy Celnej dla Królestwa, prawo poboru cła, od towarów kolonialnych i płynnych, w ciągu pięciu miesięcy zimowych, zamienione zostało na prawo stałe, odnoszące się do całego roku. — 3.) W gubernii Badońskiej, w miasteczku Czeladzi i wsi Gniazdowie, otwarte zostały punkta przechodowe, dla przepuszczania pogranicznych mieszkańców z Pruss do Królestwa i nawzajem, i a zasadach przepisanych w artykułach: 645, 646 i 674 Usta-

wy Celnej dla tegoż Królestwa wydanej. — 4.) Na zasadzie artykułu 16 Ustawy Celnej dla Królestwa, dozwolono przez ostatni z powyższych punktów, przywozić z Pruss, wskazane prawem artykuły przemysłu wiejskiego, za opłatą cła, które jednak za przedmioty niesprzedane i na powrót za granicę wywożone, zwracane będzie, — i 5.) poinformowane zostały Władze Celne, że moneta Pruska $\frac{1}{6}$, $\frac{1}{2}$ i $\frac{2}{3}$ talara, która nie jest bilonem, lecz grubą srebrną monetą, powinna być do Królestwa Polskiego swobodnie przepuszczana.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

TURCYA.

Nowy kontyngens wojsk Egypckich przybył do Stambułu w pierwszych dniach Grudnia. — 10 Grudnia 6,000 francuzów odplynęły do Krymu; w tych dniach Vice-admirał Achmet-pasza wyjdzie na Czarne morze z czterema statkami parowemi. — Mówią że Omer-pasza jest bardzo markotny z roli podrzędnej którą będzie grał w Krymie.

— Piszą w *Corriere italiano* z Wiednia, 13 Grudnia: „Omer-pasza udaje się z Warny do Stambułu, a potem do Szumli, głównej kwatery armii tureckiej, zostającej pod jego dowództwem. Wyprawą Krymską ma dowodzić Ferik-Mahmud-pasza; 20,000 turków mają wylądować pod Eupatoryą dla zagrożenia Perekopowi.»

— Podług *Soldatenfreund* wojska tureckie, posyłające się do Krymu, należą do najlepszych w armii tureckiej. Jest dziesięć baterij dobrze uzbrojonych i 6,000 jazdy, które bardzo się w Krymie przydadzą. Dowódca naczelny wyprawy nie jest jeszcze mianowany i Omer-pasza usiłuje otrzymać, iżby ten nie był poddany pod rozkazy, ale tylko uważany za pomocnika dowódców armij sprzymierzonych.

— Piszą z nad granic Transylwanii 13 Grudnia do *Gazety Wrocławskiej*, że, podług wiadomości odebranych z różnych punktów Bulgaryi, ludność nie-muzułmańska jest w wielkiem poruszeniu i zamierza upomnieć się u Komisji *Tanzimatu* o uznanie dla wszystkich poddanych Porty, niewyznających Islamizmu, prawa nabycia i posiadania dóbr nieruhoomych we wszystkich prowincjach Państwa Otomańskiego.

— Podług *Zeit* korespondencye z obozu pod Sewastopolen mówią o nieużyteczności odzieży futrzanych, przysłanych dla wojska; te futra długie i ciężkie zawadzają w chodzeniu tak, iż jeżeliby przyszło do prowadzenia kampanii zimowej, żołnierze, bez tego już obciążeni, musieliby je zostawić za sobą.

— Listy z Bucharestu, 7 Grudnia, donoszą, że Rząd Wołoski rozkazał wygotować 25,000 pik i skutecznie zaciąg rekruta, dla utworzenia korpusu mającego posilkować Turcyi.

(P. P.)

NIEMCY.

AUSTRYA. Donoszą z Triestu, 18 Grudnia, o przybyciu do tego miasta z Wenecyi J. K. W. Xięcia Brabaneyi, na statku parowym Lloyd, *Venezia*.

— Hrabia i Hrabina de Chambord wyjechali z Frohsdorff udając się do Brunsee, do Xiężny de Berry, a zamtąd do Wenecyi, gdzie J. K. Wysokości zamierzają zabawieć przez zimę.

PRUSSY. Rozkaz podpisany przez Ministrów Spraw Wewnętrznych i Skarbu, z dnia 18 Grudnia, zabrania wyprawowania z Pruss koni za granicę.

— Gazeta Belgijska odebrała z Berlina następną depezę z dnia 20 Grudnia:

„Zapewniają, że kiedy missya jego w Londynie będzie ukończona, P. Usedom uda się zamtąd do Paryża.»

— Gazeta Augsburska (a podług niej i Nowa Gazeta Pruska), umieściła text depezy, przesłanej od Gabinetu Pruskiego do Posłów w Londynie i Paryżu, którą poleca się im, iżby, łącznie z kolegami swemi w Austryi, którzy odbiorą instrukcyje podobne, zwrócili się ku Gabinetom Angielskiemu i Francuzkiemu z usilnem naleganiem, iżby za zasadę do traktowania o pokój, użyte były cztery punkta, przyjęte już jako takie przez Rossyą. Gdy ta zasada podana była przez sameż dwa Zachodnie Mocarstwa, Gabinet Berliński nie może przeto przypuścić, iżby też Mocarstwa mogły, lub chciały, dziś odmawiać wejścia na tę drogę, która stawi możność wybrnięcia z morderczej wojny.

FRANKFURT. Podług listow z Frankfurtu do *Korrespondenta Nuremberskiego* potwierdza się owszem, że przystąpienie Sejmu Niemieckiego do artykułu dodatkowego austro-pruskiego nie da bynajmniej powodu do bezpośredniego uruchomienia kontyngensów federalnych.

BAWARYA. *Nowa Gazeta Munich'ska* (pismo urzędowe), wykazuje fakta i daty następujące, za których prawdziwość ręczy:

26 Listopada podpisany został w Wiedniu artykuł dodatkowy do traktatu Austro-Pruskiego przymierza z dnia 20 Kwietnia. Ani przed tém, ani w chwili podpisania, Austrya nie udzieliła Prussom żadnej wiadomości, we względzie swego traktatu z Mocarstwami Zachodniemi. Wszakże, 28 Listopada, Gabinet Wiedeński wyprawił notę, oznajmującą, że między Austryą z jednej, a Anglią i Francją z drugiej strony, ma być podpisany traktat. Ta nota była odczytana, 1 Grudnia, tak w Berlinie, jak w Munich, a nazajutrz, 2 Grudnia, traktat z Mocarstwami Zachodniemi został podpisany.

— Piszą z Munich do gazety Augsburskiej, że część kontyngensu federalnego ma być uruchomiona na całej przestrzeni Związku Niemieckiego; w Bawaryi, tymczasowo, dwie dywizye piechoty i jedna jazdy. (G. P.)

SZWECYA.

Piszą z Christianii, 12 Grudnia, że, jak to głosi obwieszczenie od Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, Posłowie Francyi i Anglii w Stockholmie oznajmili, iż, w razie przywrócenia na przyszłą wiosnę blokady, komunikacye handlowe, które w roku bieżącym były pozwolone między Finnmar-

ken i portami rossyjskimi, morza Białego, zostaną całkowicie uzbrojone. (P. P.)

DANIJA.

Processya z pochodniami, odbyta wieczorem 18 Grudnia, liczyła 5,000 osób, które dowoły słyszeć okrzyki zapału na cześć Króla. Spokojność nie była zakłócona.

— Dekretem Królewskim zdjęty został zakaz wprowadzania do Xtwa Schleswigu gazet opozycyjnych *Fadrelandet* i *Dagbladet*.

— Depesza telegraficzna z Kopenhagi, 20 Grudnia, do Gazety Borsenhalle zawiera: «Wczora Ministrowie złożyli Volksthingowi swój programmat. Zapowiadają, że zmiany w Konstytucyi będą dokonane na drodze prawnej. Konstytucya ogłoszona przez Dekret z dnia 20 Lipca 1854 roku, będzie zmodyfikowana w sposób, mający jej nadać charakter prawdziwie konstytucyjny. Nowy Gabinet ma postępować torem wskazanym przez Manifest 28 Stycznia 1852 roku, usiłując, iżby związek między rozmaitemi częściami Monarchii mógł się ustalić w całość dobrze uorganizowaną. Polityka zewnętrzna nie ulegnie żadnej zmianie.»

Zkądinąd *Gazeta Wrocławska* pisze z Kopenhagi, 19 Grudnia: «Programmat Ministeryalny został przez Sejm przyjęty. Konstytucya zostanie zmodyfikowana. Sejm Powazeczny ma mieć głos stanowczy w sprawach finansowych i prawodawczych. Liczba Cłonek, mianujących się przez Króla, będzie zmniejszona. Polityka zewnętrzna pozostaje taż sama. Minister Scheel otrzymał order Słonia, a P. Bang tytuł Excellencyi.»

— Donoszą z Kopenhagi, 19 Grudnia, do *Gazety Narodowej* (Berlińskiej), że nowy Minister dla Xtwa Holstein, P. Scheel, (sprawujący tymczasowo Wydział spraw Zagranicznych do przybycia hrabi Scheel Plessen, Posła w Stockholmie,) przesłał Posłom Duńskim przy Dworach cudzoziemskich okólnik, oznajmujący o usunięciu dawnego Gabinetu i nastaniu nowego i wykazujący politykę, jakiej Rząd obecny ma się trzymać, tak wewnątrz jak zewnątrz. Co do tej ostatniej okólnik oświadcza wyraźnie, że Danija utrzyma najściślejszą neutralność w wojnie między Rossyją i Mocarstwami Zachodniemi. (G. P.)

ANGLIJA.

LONDYN, 20 Grudnia. Lord Ebrington został obrany Członkiem Izby Gmin z parafii Londyńskiej Mary le bone na miejsce zmarłego lorda Dudley Stuart większością 6,940 głosów przeciw 4,167, które miał za sobą jego spółzawodnik P. Bell, ze stronictwa tory.

— Margrabia Normanby, niegdyś Poseł W Brytanii w Paryżu, mianowany Ministrem Pełnomocnym we Florencyi.

— W przeszły Piątek, 15 b. m. ogłoszony został wykaz ogólny dochodów i wydatków Stanu. Z tego urzędowego dokumentu pokazuje się, że w ciągu roku, kończącego się 10 Grudnia, Armija kosztowała 7,060,882; Marynarka 10,057,760; materiały 5,690,890; wojna z Kaframami 250,000; wojna z Rossyją 220,000 funtów sterlingów.

— Posłano dla armii Krymskiej 500 pieców żelaznych.

Londyn, 20 Grudnia wieczorem. (Depesza telegraficzna gazety Belgijskiej.) Izba Gmin rozpoczęła, dzisiejszego wieczora w Komitecie ogólnym, rozprawy nad billem o zaciągu żołnierzy cudzoziemskich. Rozprawy te były bardzo ożywione. Cobden, który z wielką mocą przeciw billowi powstawał, oznajmił, że żądać będzie wyprowadzenia śledztwa o sposobie, jakim wojna była przez Rząd prowadzona; zaskutecznie tego wniosku byłoby to samo co przedłużenie rozpraw na czas nieograniczony. Lord John Russell będzie odpowiadał na to wyzwanie, które zapewna bez żadnego pozostanie skutku.

Londyn, 21 Grudnia. Wczora, na ranném posiedzeniu Izby Gmin, rozpoczął się w Komitecie ogólnym rozbiór billu, mającego upoważnić Ministrów do zwerbowania Legii cudzoziemskiej; ostateczne rozprawy odłożono na dziś-wieczor.

Na témże posiedzeniu lord John Russell oświadczył, że nie wejdzie w żadne objaśnienia środków, jakie Rząd ma na widoku ku utworzeniu pomienionej Legii.

Tegoż dnia wieczorem. (Przez telegraf.) Bill o zaciągu cudzoziemców przeszedł tego wieczora w Izbie Gmin. P. Disraeli zgodził się na odłożenie do późniejszej i pogodniejszej pory sporu, jaki podnieść zamierzał. Bill został odczytany poraz trzeci bez oporu. (Dawniej donieśliśmy, że z tego przedmiotu Ministrowie byli zrobili kwestyą Gabinetową, to jest, że od przyjęcia jego lub uchylecia, miało zależeć pozostanie lub usunięcie się Ministrów.)

W Izbie lordów, Xżę Newcastle miał zręczność powiedzieć, że przedsięwzięte zostały środki dla zapobieżenia, iżby nie mogły się ponowić klęski, jakich doznała flotta na wybrzeżach Krymu z powodu burzy.

Ministrowie obwieścili też, że blokada portów morza Czarnego, będzie ściśle utrzymana.

Bill, upoważniający Ministrów do wysyłania Milicyj za granice kraju został przyjęty po powtórném odczytaniu w Izbie i na Komitecie ogólnym.

Londyn, 22 Grudnia. Gazeta urzędowa zawiera obwieszczenie o zdjęciu blokady z portów Rossyjskich: Lipawy, Windawy, Rygi, Parnawy, Hapsalu, Rewla, Helsingforsu, Sweaborga, Aro i Abo i wybrzeży otaczających.

— Dom jeden handlowy w Gloucester zobowiązał się dostarczyć Rządowi francuzkiemu 2,000 budek czyli szop dla armii Krymskiej. Te budki będą zabrane na okręty w Southampton.

— *Times* zwraca uwagę na trudność położenia przyszej Legii cudzoziemskiej. «Przed czasy, (mówi gazeta), Anglija też miała Legije, zwerbowane w krajach z sobą sprzymierzonych; dziś nie taki jest przypadek. Legionisci nie mogą być inaczej uważani, jak za *najmitów* (soudards) czyli za *sympatyzérów* (sympathizers). Jeżeli kto z nich dostanie się w ręce rossyan, będzie zapewna widziany jako płatny opryszek; powinien być przygotowanym do szubienicy lub Syberyi

i nie wiemy nawet azali Anglija miałaby prawo protestować przeciw takiemu traktamentowi. — *Morning Post*, *Morning Herald* i *Advertiser* z niemniejszą cierpkością mówią o Legii cudzoziemskiej.

Z pomiędzy organów Prussy tylko *Morning Chronicle* i *Daily News* cieszą się z tryumfu odniesionego przez Gabinet; wszystkie inne wyrażają swoje nieukontentowanie. W ogólności, ze wszęch stron widać wielkie zajątrzenie.

Londyn, 25 Grudnia. (Przez telegraf.) Na wczorajszym wieczorném posiedzeniu Izby Gmin, sir J. Graham, odpowiadając Panu Disraeli, zaprzeczył wiadomości, jakoby port Memelski był blokowany przez okręty rossyjskie.

P. Herbert oświadczył też, że nie jest prawdą, jakoby Rząd Angielski układał się z Belgiją o wystawienie przez Rząd tameczny Legii na żołdzie angielskim.

Lord John Russell obwieścił, że ma zupełną ufność w przymierzu z Austryją, oraz, że Anglija nie czyniła żadnych przełożeń Rządowi Pruskiemu we względzie portu, zakładanego przez ten ostatni przy ujściu Jahdy.

P. Cobden nalegał, iżby wszczęte były układy o pokój na zasadzie czterech warunków czyli rękojmi.

Większość za trzecim odczytaniem billu o utworzeniu Legii cudzoziemskiej była o 38 głosów.

W Izbie Lordów bill o wyprowadzeniu z kraju milicji został odczytany poraz trzeci.

— P. Usedom, wysłany w missyi nadzwyczajnej od Rządu Pruskiego, przybył wczora do Londynu.

— Na Gieldzie 22 Grudnia, (telegraf) Konsolidy 91½ — Rossyjskie 4½ procentowe 88.

Londyn, 25 Grudnia. Na posiedzeniu wczorajszym P. Cobden podał zapowiedziany przez się wniosek, ażeby nakazane było przez Izbę śledzwo o postępowaniu Ministrów od początku wojny.

Lord John Russell odpowiedział: «Nie spodziewajcie się iżby Rząd mógł dzielnie posuwać wojnę, jeżeli mu nie zapewnicie swobody postępowania; jak nie możecie tuszyc, iżby jakikolwiek okręt zawiął szczęśliwie do portu, jeżeli nie pozwolicie sternikowi wolnie kierować jego pochodem.»

«Pokój może być zawarty na czterech zasadach następujących: 1.) Zapewnienie Xięztwom nad-Dunajskim ich przywilejów, pod orędownictwem pięciu Mocarstw. 2.) Wolność żeglugi po Dunaju. 3.) Całość Cesarstwa Ottomańskiego i utrzymanie równowagi. 4.) Zaręczenie jednakowych przywilejów wszystkim chrześcianom w Turcyi.»

Po tej mowie Ministra Izba poszła na głosy we względzie billu o zaciągu cudzoziemskim, którego trzecie odczytanie zostało uchwalone 173 głosami przeciw 135.

— Na Gieldzie 23 Grudnia, o 1 godzinie po południu, Konsolidy 91½. (J. de S.-P.)

FRANCYA.

PARYŻ, 21 Grudnia. W numerze dzisiejszym Monitor zawiera Cesarski Dekret z dnia 19, obwieszczejacy Traktat

zawarty 2 Grudnia między Francją, Angliją i Austryją, którego ratyfikacye zostały wymienione w Wiedniu, 14 b. m.

— Podług korespondencyi Nowej Gazety Pruskiej, mimo to, co głoszą gazety, żądza pokoju objawia się powszechnie, szczególniej po prowincyach.

— *Patrie* pisze, że w zatoce Kamysz, na wybrzeżu Krymskiem, zjawili się kupcy wszelkich narodów i założyli targ, na którym armijom sprzymierzonym sprzedają się najrozmaitsze przedmioty, pochodzące z handlu morza Sroziemnego.

Domy wznoszą się dokoła obozu anglo-francuzkiego i służą za mieszkania dla naszych żołnierzy, w oczekiwaniu ogólnego pomieszczenia ich w koszarach umyślnie zbudowanych, których wystawieniem czynnie się zajmują.

Obrachowano, że baterye oblężne, będące w tej chwili w stanie strzelania do warowni Sewastopolskich, są opatrzone w 70 dział morskich 80, 50 i 36 cio funtowych i z 58 dział 24-ro i 18-sto funtowych.

— Podług korespondencyj gazety Belgijskiej, pożyczka zawarta będzie nie wcześniej, jak w miesiącu Lutym.

— Gazeta *Emancipation* pisze, że sprawca maszyny piekielnej, która była przed kilku miesiącami przygotowana na drodze do Lille, został odkryty i zażądano wydania jego od Rządu Belgijskiego.

(Monitor z dnia 22 Grudnia nie był jeszcze tu odebrany, ale gazeta Belgijska donosi, że ten numer zawiera depeszę ze Stambułu, z dnia 10 Grudnia, z oznajmieniem, że Xiążę Napoleon wybiera się na powrot do Krymu).

— Na Gieldzie 22 Grudnia, (telegraf) 4½ procentowe 94 fran. 30 cent. — 3 procentowe 68 franków 65 centimów.

Paryż, 23 Grudnia. Monitor wczorajszy obwieszcza, że Cesarz, w dniu 26 bież. m. zagał osobiście sessją prawodawczą.

— P. Rothschild zaprzeczył na Gieldzie pogłosce, jakoby się podjął znegocjowania pożyczki na stopę 67.

— Znowu ustala się wieść o posłaniu do Krymu Marszałka Vaillant. (J. de S.-P.)

HISZPANIJA.

MADRYT, 15 Grudnia. Kortezy zużywają swój czas na sporach osobistych i jałowych. Tak strawione prawie całkowicie było posiedzenie dzisiejsze. Pod koniec wszakże zgromadzenie przyjęło cztery artykuły projektu prawa, mającego tymczasowo zastąpić Organizacyą Muncypalności na zasadach Prawa z roku 1823.

Madryt, 16 Grudnia. (Przez telegraf.) Wielka liczba projektów praw została złożona Izbie Kortezów.

Zapewniają, że Rząd wprędce przedstawi projekt reformy tyczący się Konkordatu, tudzież inny projekt o sprzedaży dóbr Duchowieństwa na spłacenie długu Skarbowego i dojścia tą drogą do wypłaty podatku konsumpcyjnego.

(P. P.)

NAJPOŹNIEJSZE WIADOMOŚCI.

TURCYA. (Drogą zwyczajną.) Podług listu z Bucharestu do gazety *Freudenblatt* z dnia 11 Grudnia, Omer-pasza przybył tam z Ruszczuk dla udania się niezwłocznie na Szumłę do Stambułu. Twierdzą że Sultan chce koniecznie polecić mu główne dowództwo armii w Krymie. W każdym razie Serdar uda się wprost ze Stambułu do Balaklawy, dla naradzenia się z wodzami anglo-francuzkiemi. Jednocześnie XX. Napoleon i Cambridge wrócą do Krymu dla objęcia nanowo swych dowództw.

Inny list też z Bucharestu do tejże gazety, zawiera pogłoskę, jakoby Xiążę Stirbey ma zamiar abdykować, a to z powodu surowych środków, przedsięwziętych przez Portę przeciw kilku bojarom, skompromitowanym lub źle widzianym.

AUSTRYA. Gabinet Wiedeński obwieścił urządowi wszystkim Dworom składającym Związek Niemiecki, traktat zawarty 2 Grudnia.

— Xiążę i Xiążna Brabancyi spodziewani tu są z Wene-cyi na 23 Grudnia.

— Piszą z Wiednia, 22 Grudnia do gazety Kolońskiej, że Minister Pruski hrabia Arnim, miał dnia tego długą naradę z hrabią Buol i chciał poufnie dowiedzieć się jakie są warunki, zakładane przez trzy Mocarstwa, które podpisały traktat 2 Grudnia, albowiem Prussy nie mogą doń przystąpić, nie znając takowych warunków. Korrespondentowi niewiadomo, czyli takie żądanie P. Arnim zostało zaskutecz-nione.

PRUSSY. *Biuro Korrespondencyj* daje następną wiadomość za pewną: «16 Grudnia wieczorem, Posłowie Austrii, Anglii i Francyi, udali się do P. Manteuffel, dla zaproszenia Prussy, iżby przystąpiła do traktatu 2 Grudnia. Pierwszy Minister zapytał ich, czyli są upoważnieni do udzielenia mu wykładu, jakim trzy Mocarstwa, które traktat podpisały objaśniają cztery punkta, a gdy odebrał odpowiedź przeczącą, P. Manteuffel oświadczył, że Prussia nie przystąpi bezpośrednio do traktatu; jakowe oświadczenie nazajutrz powtó-rzone zostało z zachowaniem wszystkich formalności. Mimo to układy nie zostały zerwane, Posłowie trzech Mocarstw oświadczyli tylko, iż nie mają żadnej instrukcyi we wzglę-dzie zapytania P. de Manteuffel. Zresztą Austriya usiłuje skłonić Mocarstwa Zachodnie do przyjęcia takiego wykładu, któryby uchylał wszystko, coby mogło być dla Rossyi upo-karzającym.»

— Piszą z Berlina, 20. Grudnia, do Biura kompanii Ha-vas, że Gabinet Wiedeński oznajmił Berlińskiemu, iż nie jest dalekim od zaskutecznienia żądania tego ostatniego, iżby cztery punkta były roztrząsane w Wiedniu wspólnie, przez umocowanych dla wzajemnego porozumienia się o ich zna-czenie i rozciągłość. Wszyscy tu sądzą, że w Wiedniu otwarte będą wprędce Konferencye. Wiadomo że z takimże żada-niem Gabinet Pruski zwrócił się do Londynu i Paryża.

BAWARYA. *Korrespondent Nurembergski* zaprzecza wia-

domosci, danej przez gazetę Augsburską o uruchomieniu części armii Bawarskiej.

— Donoszą z Darmstadt, że Król Ludwik doznał 21 Grud-nia podwakość omdlenia, które wzbudziło obawy o życie jego; że nazajutrz symptomata niebezpieczne ustaly, ale Król jest jeszcze bardzo słaby.

LONDYN, 23 Grudnia. Podług korespondencyi z Ham-burga, Rząd Angielski zamierza utworzyć swoją Legiją cu-dzoziemską, przez zwerbowanie żołnierzy bylej armii Schle-swig-Holsteńskiej. Wiadomo że w tych Xiążtwach jest wielka liczba ludzi doskonale wyćwiczonych i zahartowanych w wo-jenném rzemiośle, z dawnej armii niemieckiej, którzy byli tam zebrani w czasie rewolucyi przeciw Dani.

PARYŻ, 23 Grudnia. Piszą z Paryża, do gazety Wro-clawskiej że artykuł tajemny traktatu 2 Grudnia nie zawiera wykładu czterech punktów, ale tylko zaręczenie *status quo* territorium Austrii. (Musimy dodać, że lord Aberdeen w pełnym Parlamencie przeciwne uczynił oświadczenie.)

— Jenerał sir de Lacy Evans, dowódca dywizyi armii Krymskiej, przybył przedwczora do Paryża, w powrocie do Anglii.

MADRYT. Na posiedzeniu Korteżów 16 Grudnia, ważna i można powiedzieć żywotna powstała kwestya. Po wniesie-niu projektu adresu odpowiedzi na mowę Królewską, P. Ordax y Averjila, ze stronnictwa demokratów, powstał prze-ciw projektowi, jako technącemu uczuciem zbyt Monarchicz-ném. Tymczasem wniesiono pytanie: Czy uchwały Korte-zów, które mają charakter Ciała Konstytuującego, powinny iść pod zatwierdzenie Królewskie, lub czy same Kortezy będą zatwierdzały swoją władzę własne swe postanowienia? Mini-strowie zrazu odpowiedzieli, iż dla oświadczenia się w tym przedmiocie oczekiwać będą na sprawozdanie Komisyi, ukła-dającej Konstytucyę. Ale nazajutrz, 17-go, oznajmili, iż obsta-wać będą za prerogatywą Królewską, i że z niniejszego za-gadnienia czynią kwestyę Gabinetową. To zagrożenie skłoniło Komisyę do przechylenia się na stronę Ministrów.

— Xiążę Vittoria, Espartero, wydał okólnik do wszyst-kich Ministrów, nakazujący, iżby po wszystkich wydziałach utworzone były Kommissye specyalne, dla zebrania doku-mentów, mogących wykryć nadużycia, przeniewierzenia się, fałsze, oszukaństwa, słowem wszelkie bezprawia, popełnione przez wszystkie dotychczasowe Ministerstwa. (*J. de S.-P.*)

WIADOMOŚCI ROZMAITE.

NOWE PLANETY. W nocy na 27 Października 1854, za-mieszkały w Paryżu, lubownik Astronomii, Goldschmidt, znany już z odkrycia małej planety *Lutecyi*, zauważał w II-jej godzinie swojej ekliptycznej karty, ciało bardzo słabo świecące, które, nazajutrz, pilniej obserwowane, ukazało się w postaci gwiazdki od 10 i 11 wielkości i na innym już punkcie nieba. Położenie jego:

29 Października 1854, godz. 11 m. 51 sekunda 49, 1 średniego czasu Paryskiego:

AR = 2 godz. 23 m. 33,03 sek.

Zboczenie było prawie $+15^\circ$.

P. Leverrier nazwał nowoodkrytą XXXII-gą już osteroidę:

Pomona.

W nocy na 29 tegoż Października, około godziny 2, Obserwator Paryskiego obserwatorium P. Chacornac zauważał nowy asteroid. Ruch w kierunku podniesienia prostego w ciągu półgodziny, przekonał że jest to nowa planeta, równająca się blaskiem gwiazdce od 9 do 10 wielkości.

Położenie jej było:

28 Października 1854, godz. 16, m. 17, sek. 24, 3 średniego czasu Paryskiego:

AR = 2 godz. 23 m. 55, 38 sekund.

D = $+16^\circ 58' 45''$, 3.

P. Leverrier nazwał nową planetę: *Polymnia.*

W korespondencji z Paryża 18 Grudnia do gazety Belgijskiej czytamy: «Szukając potężnych środków zniszczenia, w widokach zastosowania ich do obecnych okoliczności, dwaj uczeni, z których jeden oficer inżynierów wyższego stopnia, nie tylko znaleźli czego właśnie szukali, ale nadto, jednocześnie wpadli na odkrycie czynnika ciepłikowego, nieoszacowanego dla przemysłowości. Można powziąć o tym wyobrażenie, kiedy powiemy, że czynnik ten przedstawia oszczędność od 80 procent nad wszystkie znane dotąd sposoby i że może bez wyjątku być zastosowany do wszystkich dziś używanych parowych machin, bez żadnej potrzeby wprowadzania jakichkolwiek zmian w ich budowie.

«Z wojennego punktu widzenia, oto w jakim dziś stanie jest kwestya. Wynalazcy ofiarowali się Cesarzowi odbyć własnym kosztem próby na wielką stopę i już, na odległości 5,000 metrów obrócili w popiół stopy belek polewanych bez przerwy wielką ilością wody.

«Dziś podejmują się działać w takiż sposób o 9,000 metrów odległości i zaręczają za skutek bez względu na naturę materyału, jaki na działanie będzie wystawiony.

«Pułkownik gwardyi Stu, vice-hrabia Lepic, zaproponował wynalazcom osobiste porozumienie się z P. Dowodzący artyleryi, Adjutantem J. C. Mości. W obecnych naglących okolicznościach niemasz czasu do stracenia.

«Nie jest to żaden płonny wymysł lub urojenie. Jeden z Członków Instytutu dopuszczony do tajemnicy, został przerażony prostotą i potęgą processu, który wiele ma podobieństwa do historycznych palących zwierciadeł Archimedes.

«Nie twierdząc nic w tym nieznanym przedmiocie, można wnosić wszakże, iż ciepło elektryczne lub gaz, gra ważną rolę w odkryciu.

«Ze stanowiska przemysłowości, kapitaliści są już zainteresowani w kwestyi. Gotuje się w tem ogromny przewrót, którego ważność dziś już przewidywać się daje. Porozumienia zawiązane zostały z wielu głównymi linijami dróg żelaznych. Wszyscy czekają tylko skutku wielkiego doświadczenia, mającego się wyprawić na machinie siły 25 czy 30 koni. Wszystko to czyni się kosztem samychże wynalazców co dodaje im kredytu u powszechności.

Piszą z New-York, że ciała sira Johna Franklina i jego towarzyszy zostały znalezione przez wyprawę Doktora Kane. Trupy te są zmarłe i w stanie doskonałego zachowania.

Depesza z Marsylii, 13 Grudnia, donosi, że przybyły dnia tegoż z Alexandryi statek pocztowy przywoził wiadomość, że Vice-Król Egiptu, Said-pasza, dał jednej kompanii francuskiej upoważnienie przekopania międzymorza Suez, oddzielającego morze Środkowe od Czerwonego.

Podług ostatniego urzędowego popisu, miasto Wiedeń liczy 9,430 domów, zamieszkałych przez 440,000 osób płci obojej, które składają 90,000 familij.

W pierwszych dniach Grudnia w hotelu Ministerstwa Spraw Zagranicznych w Londynie czynione były próby nad wynalazkiem, jednego fabrykanta żelaza, mającym na celu ochronienie budowli drewnianych od ognia, zastosowanym do domów składanych, które się posyłają do Krymu na koszary dla armii. Sztuki drzewa, napojone jakąś kompozycją, wiadomą samemu tylko wynalazcy, w najbardziej natężonym ogniu nie zajmowały się płomieniem ale tylko czerniały i w proch się rozsypywały. Wynalazek ten, jak każdy widzi, bardzo ważny, jest dotąd tajemnicą.

Nowoutworzona straż miejska Paryska, uorganizowana w ostatnich czasach na wzór Konstablów Londyńskich, jest ubrana następnie: pólśurdut granatowy i także pantalony, kołnierzyk stojący z wyszytym po rogach herbem miasta. Na tym opończy z grubego sukna, z kapturem, zapięta z przodu na cztery guziki w jeden rząd. U boku szpada; kaszkiecik (képi) z daszkiem; z przodu haftowany herb miasta.

Założone zostało w Paryżu nowe pismo peryodyczne katolickie, pod tytułem *le Franc Juge*, mające za cel specjalny wojować ideje wolteryjańskie, które, zdaniem założycieli, są plagą, toczącą wewnętrzne życie Francyi. PP. Veuillot z Redakcyi *Uniwers*, Granier de Cassagnac z *Constitutionnel*, Sainte Beuve z *Monitors* i *Barbey d'Aurevilly* z *Pays* będą mieli udział w tej publikacyi, która obiecuje być prawdziwie znakomitą.